

Eerst de regels of eerst de zorg?

Open brief wil uitbreiding van de euthanasiewet in regeerakkoord inschrijven

- Briefschrijvers willen dat politici praten over onder meer de uitbreiding van de wilsverklaring
- Marc Desmet vindt zorgzaam zijn even belangrijk als regels

Jozefien VAN HUFFEL

Begin november richtte een groep rond kankerspecialist en arts palliatieve zorg Wim Distelmans een brief aan de regeringsonderhandelaars. Ze vroegen om in het regeerakkoord het debat over de verfijning en uitbreiding van de euthanasiewet en over andere beslissingen bij het levenseinde in te schrijven. „Het is tijd voor een volgende stap”, luidde het.

„Er zijn inderdaad regels nodig die een harde garantie leveren voor basiskwaliteit”, reageerde Marc Desmet in een opiniestuk in de krant *De Morgen*. Desmet is jezuïet, arts palliatieve zorg aan het Jessa Ziekenhuis in Hasselt en voorzitter van de Stuurgroep Ethiek van de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen. Hij kadert de brief aan de onderhandelaars in de discussie tussen een ethiek op basis van regels en een ethiek op basis van zorg. „Volmenselijke kwaliteit vraagt ook zorgcultuur. Dat wordt onderbelicht.”

Registratie van elke palliatieve sedatie. Nog meer papierwerk voor zorgverleners? © Reporters

De schrijvers stellen onder meer dat mensen niet begrijpen dat een wilsverklaring euthanasie enkel geldt als je in een langdurige coma belandt en niet als je door bijvoorbeeld alzheimer wilsonbekwaam wordt. Desmet: „Volgens mij is niet de uitbreiding van de euthanasiewet dringend, wel die van de zorgmogelijkheden voor zieke en dementerende bejaarden. Verder denk ik dat je bij palliatieve zorg-

centra niet noodzakelijk zal horen dat een uitbreiding van de wet er niet en nooit mag komen. Maar ze geven wel aan dat het moeilijke interpretatieproblemen met zich zal meebrengen. Denk maar aan de zoon of dochter die met de wilsverklaring naar de dokter stapte en zo de verantwoordelijkheid neemt voor de dood van de ouder, die er misschien glimlachend bij zit, maar wel alles is vergeten.”

De brief pleit ook voor een doorverwijsplicht voor artsen die zelf geen euthanasie willen uitvoeren. „Strikt gezien schrijft de wet dat nog niet voor. Maar ikzelf bijvoorbeeld voer geen euthanasie uit, maar zeg mijn patiënten niet dat ze het zelf moeten uitzoeken. Ik erken dat hun vraag sterk is en stel voor iemand te zoeken.”

Desmet vraagt zich daarnaast af wat een doorverwijsplicht zou be-

tekenen voor de zorgrelatie tussen patiënt en arts. Stopt die dan? „Het is belangrijk dat de relatie doorloopt. Het is niet omdat je geen euthanasie uitvoert, dat je geen belangrijke rol meer speelt voor de patiënt.” In een visietekst stelt de Federatie Palliatieve Zorg dan ook dat palliatieve zorgverleners moeten openstaan voor vragen naar euthanasie en dat die bij voorkeur uitgevoerd wordt waar de zieke verzorgd wordt en met palliatieve zorgbegeleiding.

„Er is geen doorverwijsplicht. Maar welke arts zegt: Zoek het zelf uit?”

Een derde voorstel van de briefschrijvers is dat elke palliatieve sedatie, net zoals elke uitgevoerde euthanasie, wordt geregistreerd bij een federale toetsingscommissie. Ze stellen dat palliatieve sedatie tienmaal meer voorkomt dan euthanasie en dat maatschappelijke controle dus aangewezen is.

Desmet: „Als die cijfers kloppen, dan zou het gaan om 15.000 dossiers die moeten worden ingevuld en gecontroleerd. Dat lijkt me niet werkbaar: telkens een schriftelijk verzoek doen, de verpleegkundige enquête beschrijven, enzovoorts. Een zorgzame arts overlegt vanzelfsprekend met de familie en met zijn team.”

Hele families weer op straat in de kou

Lijst van veilige landen moet instroom nieuwe asielzoekers, met name Roma uit Balkanlanden, beteugelen

Lieve WOUTERS

Het zachte herfstweer was tot nog toe mild voor al wie verantwoordelijkheid draagt in de asielproblematiek. Maar de winterkou kan niet eeuwig uitblijven. Het derde jaar op rij is het nu dat er te weinig opvangplaatsen zijn. Voor duizenden asielzoekers, onder wie ook heel wat gezinnen met kinderen, betekent dat: de nacht doorbrengen op straat, enkel beschermt door een deken of wat karton.

Hoe kan het toch dat die opvangcrisis maar blijft aanslepen? De oorzaak ligt allereerst bij de

nog steeds toenemende instroom van asielzoekers. Dit jaar ronden we waarschijnlijk de kaap van 30.000 nieuwe asielaanvragen. Tussen haakjes, de niet-begeleide minderjarigen vormen daarin de snelst groeiende groep. Een toenemend aantal asielzoekers betekent ook een groeiende vraag naar opvangplaatsen.

Wat doet de overheid daaraan? Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie Philippe Courard (PS) is verantwoordelijk voor de organisatie van de opvang. Hij creëerde al ruim achtduizend plaatsen, een stijging met de helft

van het beschikbare aantal, niet niks dus. De regering werkt voort aan nieuwe opvangplaatsen voor de winter, maar als de instroom niet ingeperkt wordt, is dat dwelen met de kraan open.

Op hotel zitten bijna geen asielzoekers meer, op een honderdtal niet-begeleide minderjarigen na. Tienduizend asielzoekers werden daarentegen al door Fedasil zonder opvang wandelen gestuurd.

‘Begrijpelijk’

Een nieuwe asielwet moet de asielcrisis in ons land bezweren. De belangrijkste pijler daarin is de invoering van een lijst van veilige landen. Asielzoekers uit voornamelijk Balkanlanden krijgen voortaan een verkorte procedure van vijftien dagen. De asielzoeker moet voortaan zelf bewijzen dat hij vervolgd wordt. Deze groep vormt vandaag een vijfde van het totale aantal asielzoekers. Ze maken erg weinig kans om erkend te worden, maar bezetten intussen wel veel opvangplaatsen, wat ten koste gaat van asielzoekers in een meer prangende situatie, zoals die uit Afghanistan.

Een tweede pijler betreft het terugkeerbeleid. Dat zet allereerst in op vrijwillige terugkeer. Illegalen op doorreis naar, bijvoorbeeld, Groot-Brittannië worden daarentegen meteen uitgewezen.

De Brusselse vzw Foyer vindt de maatregelen begrijpelijk, maar wijst erop dat de situatie van de Roma in de betrokken Balkanlanden schrijnend blijft. België zou

via Europa bij die landen moeten aandringen op een constructieve aanpak van de situatie van hun Roma inwoners, vindt de organisatie.

Advertentie

Mijn Stannah Starla, de stijl die me bevalt, de teruggevonden vrijheid ...

Documentatie en gratis prijsofferte op

info@stannah.be

0800 95 950

www.stannah.be

Naam + Voornaam .....
Adres .....
Postcode ..... Stad .....
Tel: ..... E-mail .....

Stannah bvba, Poverstraat 94, 1731 Relegem

Stannah

Roma uit Balkanlanden die asiel aanvragen, kunnen voortaan na vijftien dagen weer uitgewezen worden. © Reporters